UUTISET

Talvivaara kiirehtii lupapäätöstä, vaikka ei itse ole jättänyt tarvittavia selvityksiä lupaviranomaiselle. Poikkeuksellista ja tökeröä. **TOIMINNANJOHTAJA JANNE KUMPULAINEN, KAINUUN LUONNONSUOJELUPIIRI**

Valtiovalta aikoo ryhdistäytyä matkailun edistämisessä

Työ- ja elinkeinoministeri Jan Vapaavuoren mukaan matkailu on ala, joka voisi tuoda takaisin merkittävän osan muilla aloilla menetetyistä työpaikoista.

Työ- ja elinkeinoministeriö panee tänä vuonna pystyyn hankkeen, jolla kartoitetaan matkailun tilaa Suomessa ja johon kutsutaan mukaan laaja joukko alan osaajia.

Työ- ja elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) kertoi hankkeesta keskiviikkona Helsingissä matkailualan ammattilaisille pidetyssä seminaarissa.

Vapaavuoren mukaan matkailu on selkeästi yksi ala, joka voi korvata metsä- ja teknologiateollisuudessa menetetyt 60 000 työpaikkaa.

”Matkailu on iso juttu ja uskon sen mahdollisuuksiin. Kysymys on siitä, osaammeko hyödyntää ne.”

Ala on kuitenkin yhtä kirjava kuin sen 2 500 yrittäjää, ministeri totesi. Näkökulma riippuu siitä, toimiiko yritys Lapissa, Järvi-Suomessa vai Venäjän rajalla, onko se hotelli vai ravintola tai edistääkö se liikunta- vai luontomatkailua.

Tietoa on, mutta sitä pitää jäsennellä, Vapaavuori sanoi.

Uudella hankkeella kartoitetaan alan mahdollisuudet ja alueelliset erityispiirteet sekä tehdään painopistepohdintaa.

”Pärjääminen edellyttää valintoja.”

Mallina kaivosala

Vastaava syväluotaus on tehty kaivosteollisuudelle. Se kesti vuoden ja kokosi sata alan toimijaa yhteen pöytään ja työryhmiin aina Talvivaarasta Luonto-Liittoon.

Matkailualalle voi olla luvassa rahaakin esimerkiksi markkinointia varten. Vapaavuori korosti kuitenkin, että hanke on vasta ideatasolla.

Matkailu on hänestä kannatettava kehittämiskohde, sillä se herättää ihmisissä myönteisiä ajatuksia, voi monipuolistaa elinkeinorakennetta ja kasvaa kansainvälisesti talouskasvua nopeammin, 4–5 prosenttia vuodessa.

”Valtiovalta aikoo panostaa alaan, mutta samalla toivomme teiltä ammattilaisilta panostamista laatuun. Asiakkaat ovat aina vain vaativampia ja pärjääminen edellyttää erottumista joukosta”, Vapaavuori sanoi matkailuväelle.

Metsää ja hiljaisuutta

Yksi erottautumisen tielle lähtenyt matkailuseutu on Pohjois-Karjala, missä matkailua on rakennettu jo jonkin aikaa metsän ja hiljaisuuden varaan. Esimerkiksi Ilomantsissa on päättymässä metsää ja hyvinvointia yhdistänyt matkailuhanke.

Se lähti liikkeelle japanilaisen lääkärin kiinnostuksesta Suomeen, metsään ja metsän terveysvaikutuksiin.

Japanilaisten ryhmä kävi viime viikolla testimatkalla Ilomantsissa. Heitä viehättivät hiljaisuus, linnunlaulu, tuulen humina, kantelemusiikki sekä karjalaiset perinneruuat.

Hanke on tuottanut palvelukokonaisuuksia, joissa yhdistyvät ohjelmallisuus ja ruokailu.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Europarlamentti äänestää biopolttoaineiden kestävyydestä

BRYSSEL (MT)
Mepit äänestävät ensi viikon täysistunnossaan muun muassa biopolttoaineiden kestävyydestä.

Strasbourgissa avataan myös virallisesti ensi keväänä pidettävien eurovaalien kampanjat. EU-komission puheenjohtaja **José Manuel Barroso** taas pitää vuotuisen ”unionin tila”-puheensa, jossa esitellään visioita EU:n tulevaisuudesta.

Nestemäisten biopolttoaineiden epäsuoria maankäyttövaikutuksia koskevalla direktiivillä halutaan rajoittaa ruuaksi kelpaavien kasvien käyttöä polttoaineena, ja rajoittaa ilmastopäästöjä, jotka syntyvät kun metsiä raivataan biopolttoaineiden tuotantoa varten.

Vastakkain äänestyksessä ovat todennäköisesti ympäristövaliokunnan esitys ja teollisuusvaliokunnan esitys.

Ympäristövaliokunta päätyi esityksessään tiukempiin rajoituksiin. Toteutuessaan ne voisivat tarkoittaa esimerkiksi pakollista kestävyyden todentamista metsänomistajille sekä kieltoa valmistaa biopolttoaineita turvemaalla kasvaneesta puusta. Peltopohjaisten biopolttoaineiden osuus saisi valiokunnan mukaan olla enintään 5,5 prosenttia liikenteessä käytetystä energiasta.

Teollisuusvaliokunta sen sijaan esittää selvästi lievempiä vaatimuksia ja sallisi 6,5 prosentin osuuden ruokakasveista valmistettuja polttoaineita.

Nestemäisiä biopolttoaineita koskevien sääntöjen lisäksi EU-komissiolta odotetaan esitystä kiinteä biomassan kestävyyskriteereistä.

Vaatimukset voivat toteutustavasta riippuen aiheuttaa lisäkustannuksia metsänomistajille, koska samasta puusta voidaan valmistaa sekä kiinteää että nestemäistä polttoainetta.

Tupakkaäänestys lykkääntyi

Julkista keskustelua on herättänyt myös direktiivi tupakkatuotteiden myynnistä ja markkinoinnista.

Äänestyksen piti olla ensi viikolla, mutta viime hetkellä se lykättiin lokakuun täysistuntoon ilmeisesti Saksan vaalien takia. Tupakan makuaineiden kiellon ja muutamien muiden rajoituksien lisäksi ympäristövaliokunta esittää tupakan muotoisten karkkien kieltoa. Käytännössä se koskisi esimerkiksi Suomessa myytäviä lakritsipiippuja.

Valiokunnassa istuva suomalaismeppi **Satu Hassin** (vihr.) mielestä lakupiippujen kieltäminen on perusteltua.

”Kuka oikeasti tarvitsee lakupiippuja. Ne tekevät tupakoinnista lapsille houkuttelevampaa”, Hassi sanoo.

NIKLAS HOLMBERG

Talvivaaran purkuputki kuumentaa Kainuussa

OULU (MT)
Talvivaaran kaivosyhtiön selvitykset jätevesien purkuputken rakentamisesta Nuasjärveen tai Oulujärveen herättävät huolta Kainuussa. Yhtiön viestintäpäällikkö **Olli-Pekka Nissinen** rauhoittelee huolestuneita ja painottaa, että selvityksiä tehdään lupaviranomaisen vaatimuksesta.

”Lupaehdot kiristyvät vuoden 2015 alusta. Siihen mennessä meidän on selvitettävä monta erilaista vaihtoehtoa ja niiden yhdistelmää”, Nissinen sanoo.

Jätevesien päästö vesistöön ei lupaehtojen mukaan saa huonontaa vesistön tilaa.

”Samoilla ehdoilla vesistöihin laskevat päästöjään niin kunnat ja kaupungit kuin teollisuuslaitoksetkin”, Nissinen muistuttaa.

Ei ratkaise ongelmaa

Kainuun luonnonsuojelupiiri ei vastusta selvityksen tekemistä mutta painottaa, ettei purkuputkella ratkaista jätevesiongelmaa.

”Ensisijaista olisi rakentaa riittävästi puhdistuskapasiteettia”, yhdistyksen toiminnanjohtaja **Janne Kumpulainen** sanoo.

Kumpulainen toteaa, että viranomaiset ovat vaatineet purkuputken selvittämistä.

”Tokihan sitä saa selvittää. Onhan siellä monenlaisia vesiä. Kokonaisuutta sillä ei kuitenkaan ratkaista.”

Luonnonsuojeluväki haluaa vauhdittaa keskustelua, jotta Talvivaaran lupahakemus – ja kaikki muu puuttuva aineisto – jätettäisiin aluehallintoviraston harkittavaksi.

”Kaivosyhtiö kiirehtii lupapäätöstä, vaikka ei itse ole jättänyt tarvittavia selvityksiä lupaviranomaiselle. Poikkeuksellista ja tökeröä”, Kumpulainen sanoo.

Valtion puututtava

Kumpulaisen mukaan nyt tarvitaan valtion nopeaa väliintuloa Talvivaaran kaivoksen jätevesipäästöjen vähentämiseksi.

Kainuun luonnonsuojelupiirin tiistainen kannanotto vaatii, että jätevesien puhdistusta on tehostettava Talvivaarassa, ja vesi- ja maa-alueita on puhdistettava.

Sillä tavalla kaivoksen suola- ja metallipäästöjen haitat voisivat alentua kohtuullisiksi.

Luonnonsuojelupiirin mukaan kaivoksen päästöt ovat heikentäneet vesistöjen tilaa vakavasti sekä Ylä-Savoon suuntautuvalla Vuoksen päästöreitillä että pohjoisella Oulujoen reitillä.

Alueen suuret järvet joutuvat ottamaan vastaan kohtuuttomia suola- ja metallipäästöjä.

Monia malleja

Nissinen vakuuttaa, ettei jätevesiongelmasta yritetä päästä pitkän purkuputken avulla.

”Meidän lupaehtomme tiukentuvat, ja sen takia meidän pitää selvittää monenlaisia keinoja ja niiden yhdistelmiä, joilla ehdot voidaan täyttää.”

Purkuputkea voitaisiin tarvita erityisen sateisena kesänä.

Nissinen kertoo, että kaivosalueelle sataa vuosittain 2–7 miljoonaa kuutiometriä vettä.

”Vaihtelu on huikea, ja myös siitä suurimmasta vesimäärästä täytyy selvitä.”

Yksi tapa olisi johtaa osa suurimmasta kuormituksesta purkuputkeen.

Vedet tulee joka tapauksessa puhdistaa ennen vesistöön johtamista.

”Lupaehtojen mukaan jätevedet eivät saa muuttaa vesistön tilaa.”

JOUKO RÖNKKÖ

ANTTI LANKINEN/KAINUUN LUONNONSUOJELUPIIRI

Talvivaaran kaivosyhtiö selvittää jäteveden purkuputken rakentamista. Yhtiön mukaan putki olisi vain yksi vaihtoehto. Kaivoksen eteläpuolella sijaitsevan Ylä-Lumijärven pohjassa on Talvivaaran sakkauttamia metallimassoja.

POLITIIKASTA LYHYESTI

Pudasjärvi haluaa liittyä Ouluun

Pudasjärven kaupunki haluaa kuntaliitokseen Oulun ja seitsemän muun lähikunnan kanssa. Pudasjärven kaupunginhallitus esittää valtuustolle yhdistymisselvitystä Oulun kaupunkiseudun kanssa.

Oulu on aloittamassa kuntarakennelain mukaista yhdistymisselvitystä Hailuodon, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Tyrnävän ja Iin kanssa.

Kouvola vähentää 600 työntekijää

Kouvolan kaupungilla käynnistetään yhteistoimintamenettely, jonka tavoitteena on 600 henkilön vähennys vuoden 2014 loppuun mennessä. Kaupunginjohtajan esityksen taustalla on kaupungin talouden kiristyminen, joka johtuu pääosin alueen työpaikkamenetyksistä, valtionosuusleikkauksista sekä palvelujen kysynnässä tapahtuneista muutoksista.

Asetettu tavoite saavutetaan lähes kokonaan eläkepoistuman ja määräaikaisen henkilöstön vähentämisellä sekä hyödyntämällä muuta henkilöstön vaihtuvuutta.

Katainen korosti 141:n merkitystä

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) nosti Etelä-Suomen maataloustuen 141-neuvottelujen merkityksen esiin Turun Sanomien kolumnissaan tiistaina. Viesti menee siten tällä kertaa ehkä muillekin kuin maataloudesta sinänsä kiinnostuneille.

Kataisen mukaan ”on ehdottoman tärkeää, että koko EU-komissio ymmärtää maatalouden 141-ratkaisun merkityksen Suomelle”.

Katainen muistuttaa, että kyse ei ole vain maataloudesta, vaan yleisemmin maaseudusta ja biotalouden tarjoamista kasvumahdollisuuksista.

Anttila vaatii 141-tuen jatkoa

”Hallitus ei saa luopua 141-tuesta, sillä elinkeino on syvässä kannattavuuskriisissä. Pääministeriltä tarvitaan vahva tuki tuotantoon sidottujen tukien jatkumiselle”, kansanedustaja **Sirkka-Liisa Anttila** (kesk.) sanoo.

Anttilan mukaan tukea tarvitaan, koska viljelijän on mahdotonta nostaa myyntihintoja.

Valtio myi Telia-Soneraa

Valtion sijoitusyhtiö Solidium sai kaupaksi myyntiin laittamansa Telia-Soneran osakkeet. Hinta oli noin 368 miljoonan euroa. Voitto ennen veroja on lähes 130 miljoonaa euroa.

Kauppahinta oli noin 5,41 euroa osakkeelta, mikä on 14 senttiä alempi kuin keskiviikon päätöskurssi.

Solidiumin omistus Telia-Sonerassa putosi vajaasta 12 prosentista noin kymmeneen prosenttiin.

Uudesta Kreikka-tuesta päätöksiä ensi vuonna

BRYSSEL (MT)
Euroryhmän puheenjohtajan **Jeroen Djisselbloemin** mukaan Kreikan uudesta tukipaketista päätetään aikaisintaan ensi vuoden huhtikuussa.

”On todennäköistä, että Kreikka tarvitsee lisätukea, mutta on aivan liian aikaista puhua yksityiskohdista”, Hollannin valtiovarainministeri sanoi torstaina puhuessaan europarlamentin talousvaliokunnalle.

Djisselbloemin mielestä Kreikan velkakestävyyttä ja lisätuen tarvetta voidaan arvioida aikaisintaan ensi vuoden huhtikuussa. Hän korosti, että euromaat ovat kuitenkin sitoutuneita lisätukeen, kunhan Kreikka täyttää nykyisen lainapaketin vaatimukset.

Puheet Kreikan euroerosta Djisselbloem tyrmää.

”Euromaat ovat täydellisen yksimielisiä siitä, että euroalue pysyy ehyenä. Emme keskustele minkään jäsenmaan erosta.”

Schäuble ajaa lisätukea

Kesän aikana Kreikan uutta tukipakettia on esittänyt esimerkiksi Saksan valtiovarainministeri **Wolfgang Schäuble**. Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n arvion mukaan Kreikka tarvitsee ainakin 11 miljardin euron lisätuen selviytyäkseen vanhojen tukiluottojensa lyhennyksistä.

Kreikan talousuudistuksia valvova IMF:n, EU-komission ja Euroopan keskuspankin muodostama troikka antaa selvityksensä maan tilasta elokuussa.

Kymmenen miljardin euron tuki olisi pieni lisä Kreikan jo saamiin tukilainoihin.

Keväällä 2010 IMF ja euromaat myönsivät maalle 110 miljardia euroa kahdenvälisiä lainoja. Kesällä 2011 päätettiin toisesta 130 miljardin euron paketista sekä yksityisten velkojen leikkauksesta.

NIKLAS HOLMBERG

EU-komissio esittää suitsia varjopankeille

BRYSSEL (MT)
EU-komissio esittää uusia toimia niin sanottujen varjopankkien valvomiseksi.

Varjopankit ovat rahoitusalan yrityksiä, jotka toimivat kuten pankit, mutta eivät kuitenkaan kuulu pankkisääntelyn piiriin. Tärkeimpiä varjopankkeja ovat rahamarkkinarahastot, jotka tarjoavat erityisesti lyhytaikaista rahoitusta yrityksille, pankeille ja valtioille.

Kansainvälisten arvioiden mukaan varjopankkitoiminnan osuus on jopa kolmannes koko maailman rahoitusmarkkinoista.

Sisämarkkinakomissaari **Michel Barnierin** esityksen mukaan rahamarkkinarahastojen vakautta ja likviditeettiä parannetaan siten, että rahaston varoista vähintään 10 prosenttia pitää olla nostettavissa päivän sisällä ja 20 prosenttia viikon sisällä.

Uusien sääntöjen tavoitteena on myös lisätä varjopankkitoiminnan avoimuutta ja vähentää sijoituksiin liittyviä riskejä.

Komission esitys noudattelee mallia, jonka kaikkien G20-maiden johtajien on tarkoitus hyväksyä kokouksessaan Pietarissa.

NIKLAS HOLMBERG